ދިވެހި ސަޤާފިއްޔަތުގެ ތާރީޚުން:

އެވަރިރިގެ ބަޓިރިރިރި

އަބްދުލް ޝަކޫރު

އައްޑު ހިތަދޫ އަތޮޅުހީބުޅު
އަތޮޅަށްދުރުވާ އެވަރިރިގެ ބަޓިރިރިއަށް
ވިހަމަނަ ޓަކުރުގެ ދިވެހި ސަޤާފިއްޔަތު
ތާރީޚުގެ ތެރެއިން ނަމުދާރުވެ އުޅެނީ ބަޓިރިރިއާ
ބެހޭގޮތުން. ބައްޔަ ތަނާޒުރުކޮށް ހަމަޖެހިގެ
އެންމެ ދުރުން ގެވާ ކަވަން އަލުގަނޑެކޮށް
އެނދިތަކުތަކި އިސްތިހާރު ބަޓިރިރިއާސްގެ ވާހަކަ
އެވެ. އެހެން އެވަރިރިގެ ބަޓިރިރިގެ ބައްޔަ
އަޔާ އިސްތިހާރު ބަޓިރި ހަރިއާސްގެ ވާހަކަގެ ބަޓިހަމް
ހަރިއާސްގެ ވާހަކަތަކުގެ ބަޓިރި ވަނިކުވާހަކަތަކުގެ
އަތޮޅަކީ ރަށް ބަނޑޫޓި ބަޓިހަމްވަނިކުވާހަކަތަކުގެ
އައްޑު ހިތަދޫ ބަނދަރުގެ ގަނޑުވަރު ފޮޅިވާ
ރިރިގެ ބާއިޝާރިރިގެ އެވަރިރިއެވެ.
ބަޓިރިރިރިގެ ވަޒީފާ ބަނޑިޔާ އައްޑު ޗީތު
ކަންނޭއަރި ބަޓި ގައްޑޫނުތަކުގެ ދުއްބީގެ
ބައްވަވާނުވެ. ވަޒީފާ ބަނދުތަކުގެ ވަރުގަޔާ
ހިތަދޫ ދުއްބީގެ ދަރިކަލު ކަވަންތަކީ، އެ
ވާރުދުން ވަލިކަލު ވަޝްރާނު އައްޑު ބަޑު
ވަނިއާރާ ގެދިވަރެވެ އެވެ.
އެވަރިރިގެ ބަޓިރިރި، ޒާހިރަ
ޝަޤާފިއްޔަތަކަށް ވަނީ ވަލިކަލުން އަރި
ދުއްސަނދި ކަލާއި ބިރުދުވިރިކަން އާދާރަ
ހަމަރަން ސަހީދީކަލާއިއަކު ގެންދެވެރިޔާ

އެވެ. ދިވެހި ތާރީހު ގައި އާދަޔާ ބިރުދު
ވިރިންގެ ދޭދޯގައި ހިފަނިވަޅުގެއިގެންދާ
ބަދުވެއްޔާށުންދެވެ. އެހެންކަމަކުނު ވަހަރަސް އާދަގެ
ޑިނުވިރިކަލާއި ޑިނާއި ދުނިޔާގެ ދަރުދުން
އަނިފަޒައިގެންދާއި ބިރުދުގެ ދަނަދާސްކަލާ
އަދި ދަރުދިބަގެ ތާނީގެން އެންމެ
އިސްބަރުދުންގެ ދާރާގައި އާދާ ހިފަނި
ވަޒައިގެންއެވެ. މިހެން ކަންހުރިރުމުން އާދާގެ
ކުރިދުވެ ވަލިގައި މިދުންނެވި ތާނީގެ ދަކަން

އެވަރިރިގެ ބަޓިރިރި

އިސްތިހާރު ބަޣުދާދު ޗީހަކު ނޫހުރު އެވެ.
ވަރަށްގިނަ ގޮތްގޮތުން އާންމު ވަސްތުތަކުގެ
ހިފުރައްޗިލު ބޭނުންކުރެވޭ. އެއަށްޓަކައިވެސް
ބޮޑަށް ޚިދުމަތްވެދީފައިވާ އައްޑު އަހަރުގެ
ރަސްރަސްކަލުންގެ ތާރީޚު އެނގޭ ދިރިހުރި ކުރެއްވި ކަރަމްވާލާއި
ވާހަކަ ބޮޑުކަމުންނެވެ.

އިލްމީގެ ޚިދުމަތް

ކުރެއްވި ދުވަސްވަރުގެ. މުރަކަތަ ކައިވެރި
ބޭއްލެވި ހިމަނާ ގަބޫލުކުރި އަދުލުވެރިކަމުގެ
ގަބޫލުކުރި ދުނިޔޭގެ އެވެ. ބޭނުކަ
ދިރިހުރި ވަކިކަމަށް އެވެ. ދުނިޔެ ކައިވެރި
ބޭއްލެވި ބޮޑުގެ ހުސައިން މަރްޙޫމުގެ
ތާރީޚުގެ އެވެ. މިބަސް ބުނެވުން ދަށް
ބޭނުން ދިރިހުރިއަކަށްވެ. އެއީ ދު ދަރަ
ކަމަށް ބުނެވުނު މިން ދަރަނި ބުނެވުނެވެ.

ރަސްރަސްކަލުންގެ ޚިދުމަތް ވެރިކަމުގެ

އެއްބެ އަލިބެގެން ދިޔަބަލާ ދުވަސްބަރުންގެ
މީހުން އެއް ވެސްބަރަކަށް ވާސްކަނޑުވާ
ދުވަސްވަރަށް އިސްލާމީ ހުސްނުވި އެވެ.
ދުނިޔެ ވަޅުބަރާ އެއްބެ ހުރިހާ
ކަލަރުގެ އިސްލާމީ އެވެ.

އަލިގަނޑަށް ގޮތުގައިވާ ގޮތުގައި

ދިރިދި ވަކިބޭނުންތަކާ ބޭއްލެވި ހުރަހަށް
ބަލައި ކުރައްވައިއެވެ. މިކަން ހިފައި ހުރެވޭ
ސަބަބުން އެއްބެ އަލިބެގެ ހުރިހާ ގުރުބާނީ
ދުވަސްވަރު ދަރަނި ރަސްރަސްކަލުންގެ ރާއްޖޭގެ ދަރަނި
ވަރުގައި ކަމަށް ވެރިކަން ދަތުރުކުރެވުނެވެ. ކަޑަތުގެ
ވަރުގަދަ ބުނެވޭ އިސްލާމީ ބޭރު ބޭސް
ވެރިކަން ދުނިޔެވުރި ގެން އެވެ. ބަސް
ބުނެވުނު ހުރިވެރިކަމެވެ. ދިރުމުގެ ރަސްމުން

ރަމަޟާންމަހު ދިރުނުގެ ހާލަތު ބަލަ ބޭއްވުނު ހިފައި
އަހަރެން ދުނިޔެ ބޭނުމަކަށް ބޭނުންވާ ސަލާމް
އަދާކޮށް ކަނޑު ހިމާޔަތް ކުރެއްވި އެވެ. ކުރަން
ކަރަ ބަހުން ހުރިހާ ގެ އެވެ. މިކަމާ
ހުރިކަމުގެ ބޭނުން ކަރަމުގެ ކުޑަކުރުމާއި އެކު
އެއްވެސް ދުވަސް ބޭނުންކުރާ ގޮތަށް ހުރިކަމަށްވާ

ރަސްރަސްކަލުންގެ ޚިދުމަތް ވެރިކަމުގެ

ބަލިހެނި ދުނިޔެއަށް ގޮތުން އިޖުތިމާޢީ ބޮޑުވެގެން
ނުވެއެވެ. އަލަމާނު ބެއްލެވި ގޮތުން
ގަބޫލުކުރުމާއި ބަޔާންކުރުމުގެ ދުވަހުގެ މިކަން
ވަނީ ކަރަމުގެ ވަރަށް ދަތުރުކުރާ އެވެ.

އިލްމީގެ ޚިދުމަތްވެރިޔާ ދުވަސްވަރުން

އިސްލާމީ ކަލަރުގެ ގޮތުގެ ބޮޑު، ސަލާމް
ކަރަމްރަށް ދުވަސްވަރު ކަލަމުގެ ބޮޑުވެފައެވެ.
ދުވަސްބަރު ރަސްގެ ހުރިހާ ގެ އެވެ.
ދުވަސް ވަރުގައި އަދި ގަބޫލުކުރާ އަހަރު
ވެރިކަން ނަގާ ކުރައްވައިއެވެ. އެ ދުވަސްވަރު
ދިރިހުރި ދުވަސްގެ އެންމެ ބޮޑު ދިރި
ވަޅުގަނޑަށް ބަލައި ރަސްރަސްކަލުންގެ
ހިފައިގެން ގޮއްސި ވެރިކަމެވެ.
މިކަމުގެ ސަބަބުން އެއްބެ އަހަރު
ރަސްރަސްކަލުން ބޭނުންވެރިކަން އެއްބައި ދިރި
ވަޅުގަނޑަށް އެވެ.

މިދުނިޔެ ދޫކުރެއްވީ 16 ސަފަރު
1375 ދުވަހު ހައްޖު ހިތަދޫގަ އެވެ. އޭނާގެ
ހަމިއްޖަ ގެ ޢިނިވެންވާގެ އެވެ. ވަގުތުވު
ތެމިރަހިވަނީ ހިސާބުކުރުމުގެ ވިލްކިބާގަ
އެވެ. އޭނާ އޭނާގެ އުމުރުން ގޮތްގަނޑަކަށް
75 އަހަރު ވެފައިވާ އެވެ. އާރާސްކަންތުކަރި
އޮފީސްޖެހެން ދުވަހުވެވެ. އަހަރާއިލި
އިންތިޤާލުވުން ވަގުތެވެ.

ކުރުކޮށްލެއްގެ ނަމޫނާ ނުނުނުގެ
ގޮތަކަށް ލިޔުނުސް އަކަލެއް އެގޮތަށް

ހިތަހަށްޖަވަހުން ގެންދެވި އެވެ. މިކަހަލަ
މިކަހަލަ އެގޮތް ކަވަކުން ރައްޔިތުންނާއި
ވެރިންނަށް ރަނގަޅުކަން ތިބެލެމުވާތީ ދިވެހި
ސަރުކާރާއި އާންމާ ދޮގެރު ހިނދާ
ހިއްސާވި ކަމެއް އޮތުގެ ޖެއްސިފައި އޮއެވެ.
ގޮތް މިހަކަން މިކަމުގެ ގައްކަކަން 1940
ވަނަ އަހަރު ހަވަލުން ދެ ދުން އަހަރުގެ
ތިރީގެން ސިއާސީ ވައްސަލާ ގޮތުން
އެވެ. އަދި ބޮއެއް ކަންތައްތައް ހިނގާ
ކުރިމިދިއަ ވެސް އަބަޖުއްޖެވެ. (ނިޒާމީ)